

Yleislääketieteen

OPETUS, KOULUTUS JA TUTKIMUS HELSINGIN YLIOPISTOSSA 2023

Perusterveydenhuollon yksikkö, yleislääketieteen tiimi, HUS
Yleislääketieteen ja perusterveydenhuollon osasto, HY

ESITTELYN SISÄLTÖ

- Yleislääketiede lukuina
- Yleislääketieteen ja perusterveydenhuollon osasto, HY
- Perusterveydenhuollon yksikkö, HUS
- Koulutuspaikkasopimus
- Koulutusterveyskeskukset
- Koulutuskorvauksen määräytyminen
- Alueelliset koulutusyllilääkärit
- Yleislääketieteen perusopetus
- Yleislääketieteen erityiskoulutus ja erikoislääkärikoulutuksen 9 kk terveystakeskusjakso
- Yleislääketieteen erikoislääkärikoulutus
- Yleislääketieteen lähiohjaaja ja erikoislääkärikouluttaja
- Tutkimus
- Tiivistelmä yleislääketieteen tiimin tuotannosta 2022
- Yhteystiedot

YLEISLÄÄKETIEDE LUKUINA

- Perusopetus
 - n. 750 opiskelijaa: pakollisia opintoja yht. 10 op, valinnaisia 12,5 op
- Yleislääketieteen erityiskoulutus ja erikoislääkärikoulutuksen 9 kk terveystieteidenjakso
 - satoja jatko-opiskelijoita: 9-30 kk terveystieteidenjaksoja/jatko-opiskelija
- Yleislääketieteen erikoislääkärikoulutus
 - n. 570 opinto-oikeutta: 3-4,5 vuotta terveystieteidenjaksoja/erikoistuva
- Täydennyskoulutus
 - 2-4 tilaisuutta vuodessa
- Tutkijakoulutus
 - Perusterveydenhuollon tutkijakurssi: Tutkimuksen ABC -moduulikurssi
 - Akateeminen terveystieteidenkeskus, 15 tutkijaa
 - Perusterveydenhuollon tutkijavakanssit HUSissa (2 kpl → 4 x 50 %) väitöskirjatutkijoille
 - Ohjattavia väitöskirjatutkijoita 32 hlöä

YLEISLÄÄKETIETEEN JA PERUSTERVEYDENHUOLLON OSASTO, HY

Thorn, Lena

Apulaisprofessori, osastonjohtaja, yleislääketieteen
erikoislääkärikoulutuksen vastuuhenkilö

Laine, Merja

Apulaisprofessori, oppialan vastuuhenkilö, yleislääketieteen
erityiskoulutuksen vastuuhenkilö

Aahos, Ilkka

koulutuslääkäri

Gilbert, Olga

kliininen opettaja

Gyllenberg, Frida

kliininen opettaja, AkaTK-koordinaattori

Haltia, Olli

kliininen opettaja

Lehti, Tuuli

kliininen opettaja

Leppikangas, Mari

opintoasiainkoordinaattori

Nevalainen, Maarit

kliininen opettaja

Silventoinen, Johanna

koulutuslääkäri

Sjöberg, Lena

kliininen opettaja

Vihma, Veera

kliininen opettaja

Wasenius, Niko

kliininen opettaja, AkaTK-koordinaattori

HUS & HELSINGIN YLIOPISTO YHTEISTYÖSSÄ
HUS & HELSINGFORS UNIVERSITET I SAMARBETE
A COLLABORATION BETWEEN HUS & UNIVERSITY OF HELSINKI

YLEISLÄÄKETIETEEN JA PERUSTERVEYDENHUOLLON OSASTO, HY

Kliiniset opettajat terveysasemilla

Karkkola, Laura

Kolster, Annika

Kopra-Getov, Marjo

Mickos, Mikaela

Olkkonen, Liselott

Piirainen, Laura

Rautio, Tiina

Rissanen, Jonna

Saikkonen, Kalle

Saloranta, Tuire

Silventoinen, Johanna

Silventoinen, Kaija

Storsjö, Petra

Sundström, Eeva

Szilvay, Torda

Verho, Anastasiya

PERUSTERVEYDENHUOLLON YKSIKKÖ, HUS

Asiakkuushallintayksikön johtaja, Visa Honkanen

Perusterveydenhuollon yksikön johtaja, ylilääkäri Anders Mickos

Integraatio ja kehittäminen + yksikön hallinto

- Kehittämispäällikkö Meri-Tuuli Lehmuskallio
- Projektipäällikkö Marika Seppänen (eKonsultaatiot)
- Toimistosihteerit Aila Hovi (50 %)
- Ylilääkäri Anders Mickos

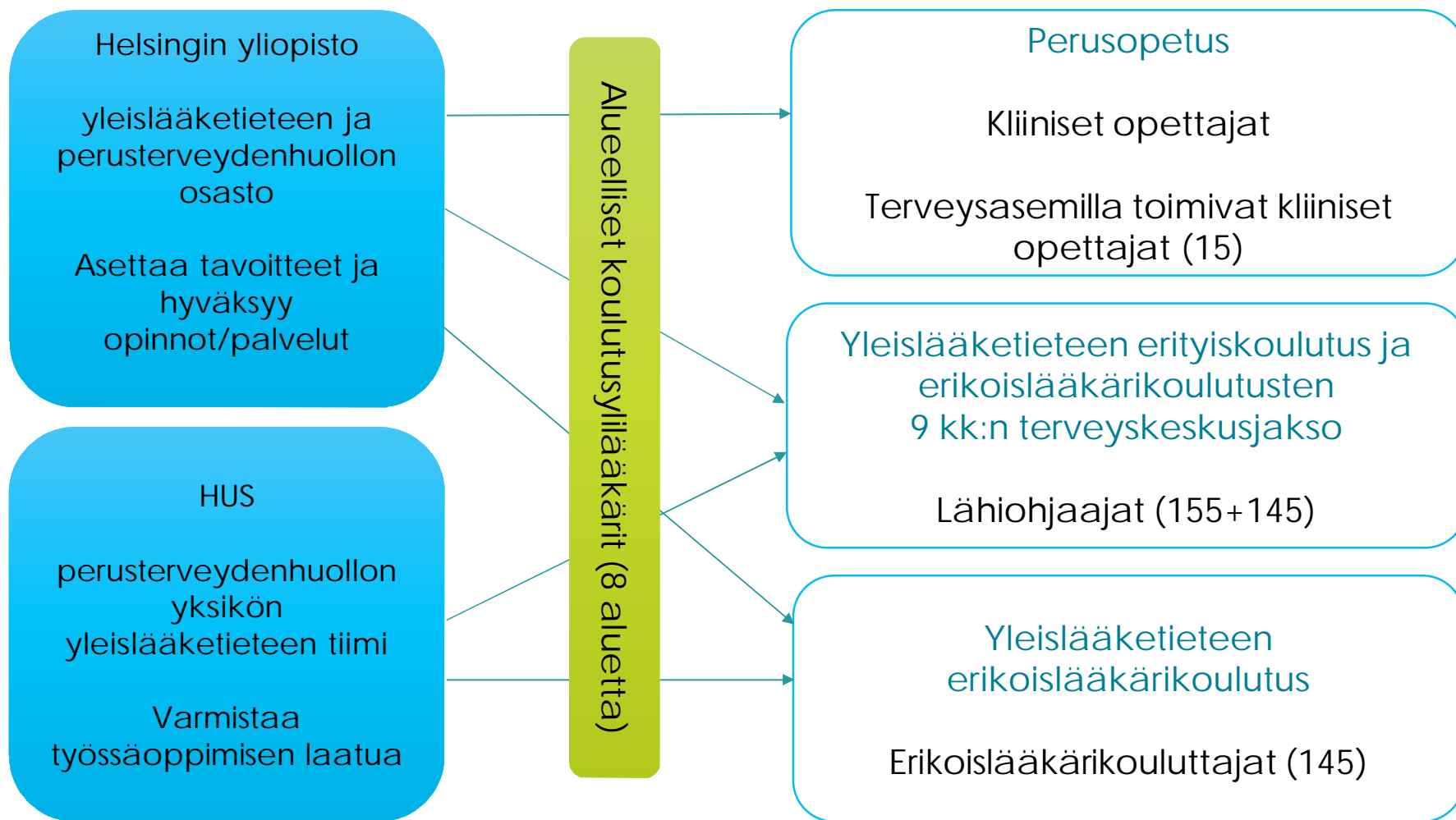
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Kehittämispäällikkö Katrimaija Luurila
- Ylilääkäri (ma.) Paula Häkkänen

Lääkärien jatkokoulutuksen kehittäminen ja koordinointi (yleislääketieteen tiimi)

- Erikoissuunnittelija Maija Hartikainen
- Koulutussihteerit Aila Hovi (50 %)
- Koulutusylilääkäri (ma.) Ilkka Aahos (10 %)
- Koulutusylilääkäri Arja Helin-Salmivaara (60 %)
- Koulutusylilääkäri (ma.) Anni Peura (40 %)
- Koulutusylilääkäri (ma.) Susanna Satuli-Autere (60 %)
- Koulutusylilääkäri (ma.) Johanna Silventoinen (10 %)
- Ylilääkäri Merja Laine (sivuvirka)
- Ylilääkäri Lena Thorn (sivuvirka)

KOULUTUSSOPIMUS: HVA + HY + HUS

Helsingin yliopisto
Asettaa tavoitteet ja hyväksyy jaksot koulutusterveyskeskuksissa
(YEK, erikoislääkärikoulutuksen tk-jakso ja yleislääketieteen erikoislääkärikoulutus)

Hyvinvointialue

- Koulutusvastaava
- Ohjaajat ja kouluttajat
- Koulutuspaikkakriteerit

Max 25 % saadusta
koulutuskorvauksesta

25 % koulutusyllilääkäriin
palkkakuluista

HUS, perusterveydenhuollon yksikkö/
yleislääketieteen tiimi

- Ohjaajien ja kouluttajien valmennus, muu koulutus ja verkostotapaamiset
- Koulutuksen kehittäminen ja työvälineet
- Erikoistuvien tilaisuudet

Koulutus-
korvaus
830 €/kk/
koulu-
tettava

Etelä-Suomen AVI

KOULUTUSTERVEYSKESKUKSET

- <https://blogs.helsinki.fi/yleislaaketiede/erikoistujille/koulutusterveyskeskukset/>

KOULUTUSKORVAUKSEN MÄÄRÄYTYMINEN

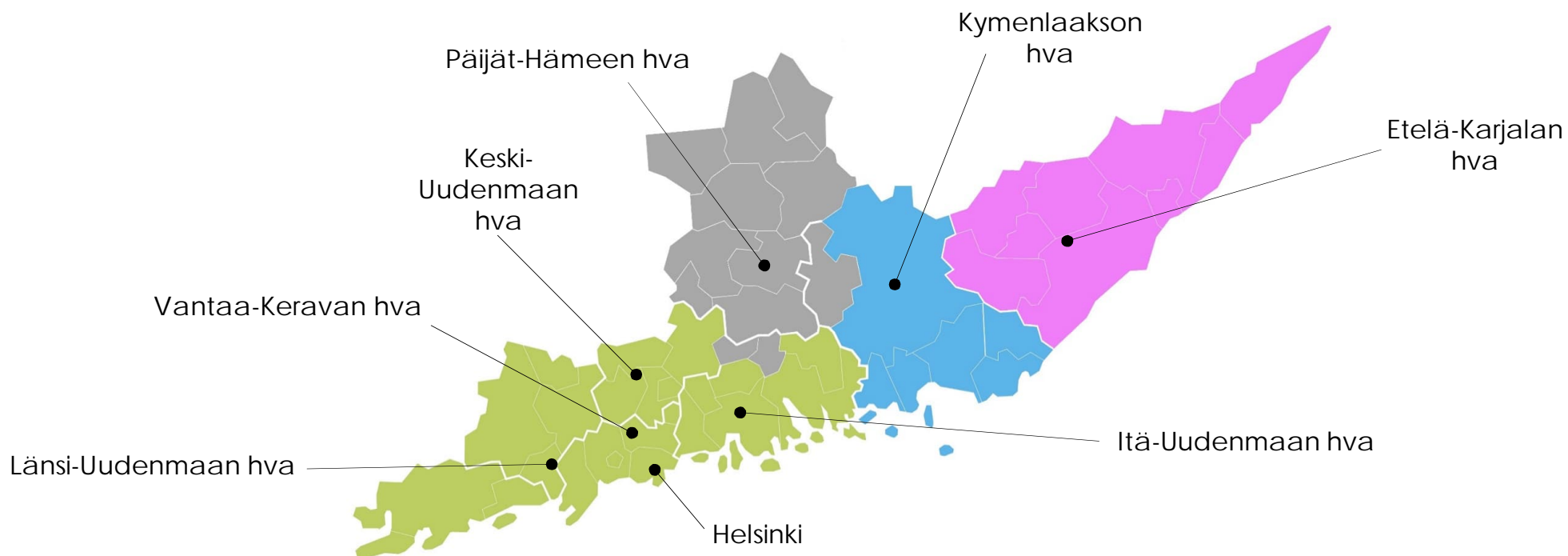
Valtio myöntää koulutuskorvausta

- koulutussopimuksen tehneelle hyvinvointialueelle aluehallintovirastoon (AVI) tehtävän hakemuksen perusteella
- koulutuksesta aiheutuneisiin kustannuksiin kaksi kertaa vuodessa
- yleislääketieteen erityiskoulutuksesta (YEK), erikoislääkärikoulutusten tk-jaksosta ja yleislääketieteen erikoislääkärikoulutuksesta koulutusohjelman vaatimusten mukaisesti
- 830 €/koulutettava/kk (vuonna 2022)

ALUEELLISET KOULUTUSYLILÄÄKÄRIT

- Linkki yliopiston, HUSin perusterveydenhuollon yksikön yleislääketieteen tiimin ja terveyskeskusten toimijoiden välillä
- Perustehtävinä paikallisen yleislääketieteen ohjauksen koordinointi ja kehittäminen sekä yhteisten koulutusten tuottaminen
- Vakanssi jokaisella hyvinvointialueella sekä Helsingissä
- Rahoitus osin koulutuskorvauksista

ALUEELLISET KOULUTUSYLILÄÄKÄRIT

YLEISLÄÄKETIETEEN PERUSOPETUS

PERUSOPETUS

- Perusterveydenhuollon jakso 1 (1 op)
- Perusterveydenhuollon jakso 2 (2 op)
- Perusterveydenhuollon jakso 3 (1 op)
- Terveyskeskusamanuenssuuri 1 kk
- Yleislääketiede (6 op)
- Valinnaisia (yht. 12,5 op)

KLIINISET OPETTAJAT TERVEYSASEMILLA

- Samanaikaisesti 13 kliinistä opettajaa eri puolilla metropolialuetta
- Kokeneita terveyskeskuslääkäreitä, joille räätälöity oma toimenkuva ja palkkaus
- Kandidaattien opetusviikkojen aikana keskittyvät opetukseen, useimmat toimivat lisäksi YEK-vaiheen/erikoislääkärikoulutusten tk-jakson lähiohjaajina sekä yleislääketieteen erikoislääkärikouluttajina

YLEISLÄÄKETIETEEN ERITYISKOULUTUS JA ERIKOISLÄÄKÄRIKOULUTUKSEN 9 KK TERVEYSKESKUSJAKSO

KOULUTUSPAIKKAKRITEERIT

- Koulutusvastaava, joka nimeää YEK-vaiheen lääkärille/erikoistuvalla henkilökohtaisen ohjaajan
- Ohjaukselle on varattu 2 tuntia viikossa, josta pääosa voi olla ryhmäohjausta
- Hyvät konsultaatiomahdollisuudet
- Monipuolinen työnkuva
- Vähintään 100 tuntia vuodessa toimipaikkakoulutusta
- Mahdollisuus osallistua vähintään 1 pv/kk toimipaikan ulkopuoliseen koulutukseen

YLEISLÄÄKETIETEEN ERITYISKOULUTUS (YEK)

- Suomessa lääkärikoulutuksen suorittaneilla pituus 2 vuotta, josta 9-30 kk terveyskeskusjaksoja, vähintään 6 kk muiden kliinisten erikoisalojen jaksoja.
- Sosiaaliturvaan ja hallintoon perehdyttävä koulutus → HUSin perusterveydenhuollon yksikkö järjestää kerran vuodessa Kelan kanssa yhteistyössä.
- Tk-jakson sisältö sama kuin erikoislääkärikoulutuksen 9 kk terveyskeskusjaksolla.
- Lokikirja: <https://www.laaketieteelliset.fi/ammattillinen-jatkokoulutus/terveyskeskuskoulutusjakso-ja-lokikirja>.
- Koulutusta koskevat määräykset: <https://www.laaketieteelliset.fi/ammattillinen-jatkokoulutus/yek/>.
- Vastuhenkilö apulaisprofessori Merja Laine.

ERIKOISLÄÄKÄRIKOULUTUKSEN TERVEYSKESKUSJAKSO

- Sisältyy kaikkien erikoisalojen koulutukseen.
- Pituus 9 kk.
- Jakson sisältö sama kuin yleislääketieteen erityiskoulutuksen terveyskeskusjaksolla.
- Lokikirja ja koulutusta koskevat määräykset:
<https://www.laaketieteelliset.fi/ammattillinen-jatkokoulutus/terveyskeskuskoulutusjakso-ja-lokikirja>.
- Vastuhenkilö apulaisprofessori Merja Laine.

YLEISLÄÄKETIETEEN ERIKOISLÄÄKÄRI- KOULUTUS

ERIKOISLÄÄKÄRIKOULUTUKSEN OPIKELIJAVALINTA YLEISLÄÄKETIETEESSÄ

- Hakuaika kahdesti vuodessa: <https://opintopolku.fi>.
- Aloituspaikat Helsingin yliopistossa: 70–80/vuosi.
- Hakuohjeet: <https://www.laaketieteelliset.fi/ammattillinen-jatkokoulutus/opinto-oikeuden-hakeminen>.
- Valinta koostuu alkupisteytyksestä, haastattelusta ja koejaksosta.
- Yleislääketieteessä haastattelu sisältää aloitusseminaarin ja YES-kurssin (ent. HOPS-kurssi).
- Koejakso (6 kk)
 - suoritetaan koulutusterveyskeskuksessa
 - ohjaajana toimii yleislääketieteen erikoislääkärikouluttaja, joka työskentelee samassa toimipisteessä
 - ohjeistus: <https://www.laaketieteelliset.fi/ammattillinen-jatkokoulutus/koejakso>.

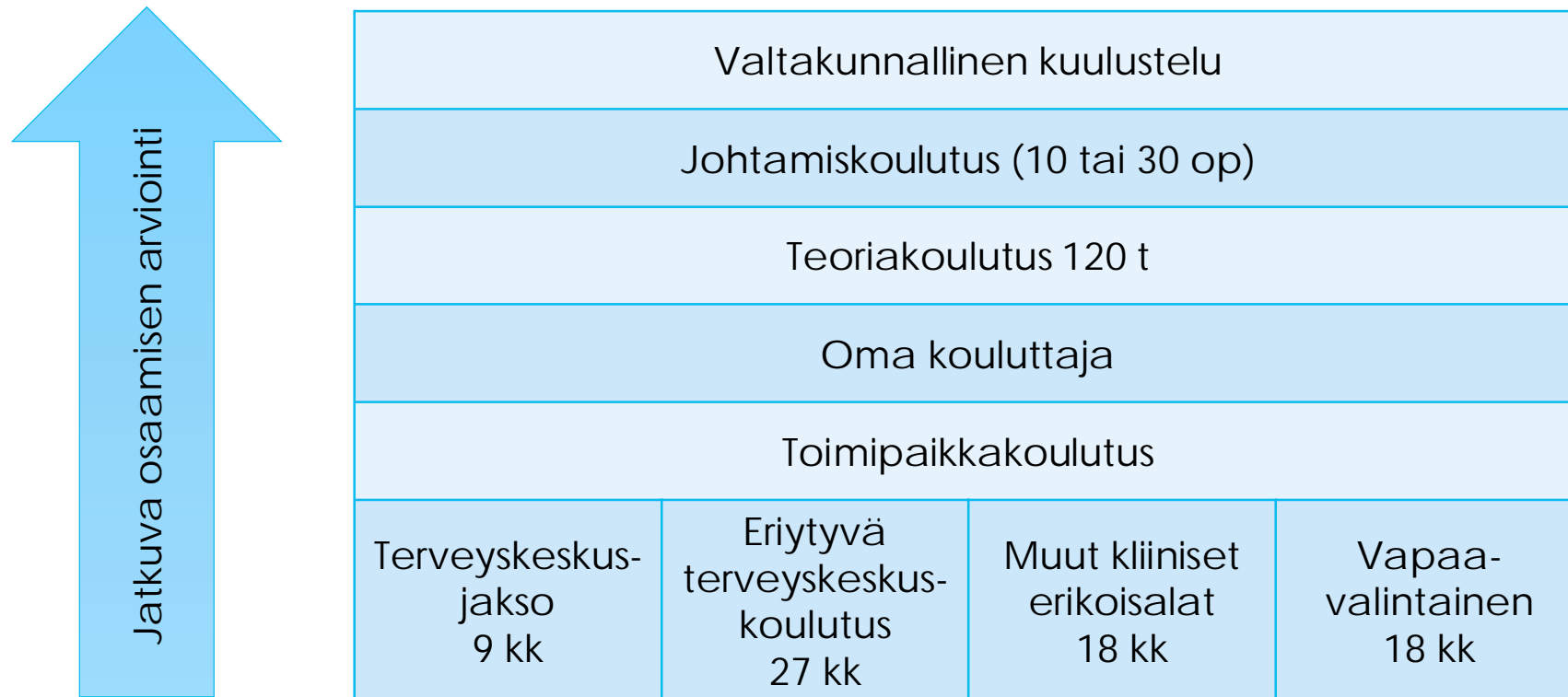
YLEISLÄÄKETIETEEN ERIKOISLÄÄKÄRI-KOULUTUKSEN KOULUTUSPAIKKAKRITEERIT

- Nimetty koulutusvastaava
- Koulutusvastaava nimeää erikoistuvalla henkilökohtaisen kouluttajan
- Ohjaukselle on varattu 4 tuntia/kk, josta korkeintaan puolet voi olla ryhmäohjausta
- Hyvät konsultaatiomahdollisuudet
- Monipuolinen työnkuva
- Vähintään 100 tuntia vuodessa toimipaikkakoulutusta
- Mahdollisuus osallistua vähintään 1 pv/kk toimipaikan ulkopuoliseen koulutukseen

YLEISLÄÄKETIETEEN ERIKOISLÄÄKÄRIKOULUTUS

- Koulutuksen rakenne kuvattu seuraavassa diassa.
- Opinto-opas ja koulutusta koskevat määräykset:
<https://www.laaketieteelliset.fi/ammattillinen-jatkokoulutus/el-koulutus/>.
- Vastuhenkilö apulaisprofessori Lena Thorn

YLEISLÄÄKETIETEEN ERIKOISLÄÄKÄRIKOULUTUS*

* Erikoislääkärikoulutuksen opinto-opas 1.8.2020 alkaen.

TOIMIPAIKKAKOULUTUS

- Toimipaikkakoulutuksella tarkoitetaan työyhteisön yhteistä oppimista ja kehittämistoimintaa.
- Se on työnantajan työajaksi luettavana aikana (pääsääntöisesti klo 8-16) järjestämää koulutusta työntekijöilleen.
- Toimipaikkakoulutus perustuu toimipaikan potilaiden ja sen työntekijöiden tarpeisiin, ja se on suunnitelmallista.
- Suurimman osan koulutuksesta tulee olla työnantajan tai sen valtuuttaman ei-kaupallisen tahon tuottamaa ja osa toimipaikkakoulutuksesta tulee olla moniammatillista.

TEORIAKOULUTUS

- Teoriakoulutuksella tarkoitetaan erikoistuvan lääkärin ammatillisen osaamisen kehittymistä tukevaa, yksilölliseen tarpeeseen ja suunnitelmaan perustuvaa koulutusta.
- Teoriakoulutus on yliopiston ennalta hyväksymää koulutusta (www.kopi.fi).

YES-KURSSI

- Erikoislääkärikoulutuksen aloitusseminaareista alkava neljän viikon moderoitu verkkokurssi Moodlessa
- Osa yleislääketieteen erikoislääkärikoulutuksen valintamenettelyä
- Työskennellään ryhmissä keskustellen
- Kuvataan aikaisempi työkokemus, analysoidaan omaa osaamista, pohditaan uravalintaa ja suunnitellaan erikoistumisen etenemistä
- Tuotoksena henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS)

KESKEINEN OSAAMINEN KUVATTU ERIKOISTUVAN ETAPEISSA

- Kaikkien osaamistavoitteiden etapeista on laadittu työväline erikoistuvan osaamisen itsearviointiin ja sitä täydentävään arviointiin
- Etappi tarkoittaa nykyisyyden ja tavoitetilan välissä olevaa välitavoitetta
- Etappien kriteereissä kuvataan osaamista työssä suoriutumisenä, jota voidaan havainnoida tai jonka perusteella voidaan tehdä päätelmiä
- Julkaistu Yleportfoliossa (moodle.helsinki.fi) ja <https://blogs.helsinki.fi/yleislaaketiede/lomakkeet-oppaat/yle-erik/erikoistuvan-etapit/>
- Lue lisää: <https://huspeteblogi.fi/tuoreet-yleislaaketieteen-erikoistuvan-etapit/>

ERIKOISTUVIEN JAKSOT HUSISSA

- Tarkoitettu ensisijaisesti Helsingin yliopistossa yleislääketieteeseen erikoistuville
- HY:n yleislääketieteen ja perusterveydenhuollon osasto ja HUSin perusterveydenhuollon yksikön yleislääketieteen tiimi koordinoivat
- Haettavissa olevat jaksot: akuuttilääketiede, fysiatria, haavakeskus, ihotaudit, kipuklinikka, kirurgia, korva-, nenä- ja kurkkutaudit, lastentaudit, naistentaudit ja synnytykset, syöpätaudit
- Jaksojen haku vuosittain alkusyksystä, jolloin haetaan seuraavana vuonna alkavia jaksoja
- <https://blogs.helsinki.fi/yleislaaketiede/erikoistujille/koulutusjaksot-hus/>

YLEISLÄÄKETIETEEN LÄHIOHJAAJA JA ERIKOISLÄÄKÄRIKOULUTTAJA

OHJAUS

- Ohjauksella tuetaan jatko-opiskelijan yksilöllistä ammatillista kehittymistä tavoitteellisesti.
- Työssä suoriutumisen arviointi ja ohjauskeskustelut sisältyvät ohjaukseen, joka on tyypillisesti ennalta suunniteltua.

PEREHDYTYS JA KONSULTAATIO

- Jokaisella on oikeus kattavaan perehdytykseen ja konsultaatioapuun tarvittaessa.
- Konsultaatioon vastaaminen on jokaisen lääkärin kollegiaalinen velvollisuus.

TERVEYSKESKUSJAKSON LÄHIOHJAAJA

Yleislääketieteen erikoislääkäri,

- joka on suorittanut vähintään HUSin perusterveydenhuollon yksikön järjestämän Orientoituminen ohjaukseen -valmennuksen tai muulla tavoin osoittanut pätevyytensä ohjaajana toimimiseen.

Yliopiston myöntämät lähiohjaajaoikeudet ovat määräaikaaisia ja voimassa viisi vuotta kerrallaan.

YLEISLÄÄKETIETEEN ERIKOISLÄÄKÄRIKOULUTTAJA

Yleislääketieteen erikoislääkäri, joka on

- ohjannut kollegoja yhden vuoden (12 kk) ajan (YEK-vaiheen/erikoislääkärikoulutuksen 9 kk terveyskeskusjakson lääkärin ohjausta)

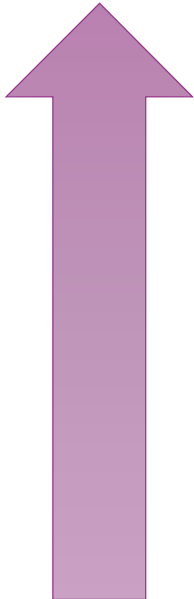
ja

- viimeisten viiden vuoden aikana osallistunut pedagogiseen yleislääketieteen kouluttajakoulutukseen/-valmennukseen vähintään 60 tuntia.

Yliopiston myöntämät erikoislääkärikouluttajaoikeudet ovat määräaikaaisia ja voimassa viisi vuotta kerrallaan.

YLEISLÄÄKETIETEEN ERIKOISLÄÄKÄRIKOULUTTAJAN VALMENNUS (90 TUNTIA)

Omien tavoitteiden täsmentyminen ja niiden toteutumisen arviointi

Lähiopetusjakso IV: Osaamisen arviointi ja palaute	Oppimispäiväkirja ja lukutehtävät
<i>Välitehtävä</i>	
Lähiopetusjakso III: Vuorovaikutus ohjaussuhteessa	
<i>Välitehtävä</i>	
Lähiopetusjakso II: Ohjauksen ja arvioinnin linjaka suunnittelu	
<i>Välitehtävä</i>	
Lähiopetusjakso I: Aikuisoppijoiden ohjaaminen	
<i>Ennakkotehtävä</i>	

TUTKIMUS

TUTKIMUS

- Akateeminen terveystakeskus
<https://www.helsinki.fi/fi/laaketieteellinen-tiedekunta/akateeminen-terveyskeskus>, noin 15 tutkijaa
- Tutkimuksen ABC -moduulikurssi
- Perusterveydenhuollon tutkijavakanssit HUSissa (2 kpl → 4 x 50 %) väitöskirjatutkijoille
- Ohjattavia väitöskirjatutkijoita 32 henkilöä
- Valmistuneita perusterveydenhuollon väitöskirjoja (joilla yhteys HY: yleislääketieteen ja perusterveydenhuollon osastoon) vuonna 2022: 5 kpl

TUTKIMUS

<https://researchportal.helsinki.fi/fi/organisations/department-of-general-practice-and-primary-health-care>

TIIVISTELMÄ YLEISLÄÄKETIETEEN TIIMIN TUOTANNOSTA 2022

PTH-YKSIKÖN YLEISLÄÄKETIETEEN TIIMIN TUOTANTO 2022

Ohjaajat ja kouluttajat	Osallistujia
Yleislääketieteen lääkärikouluttajan valmennus 2021-2022	10
Yleislääketieteen lääkärikouluttajan valmennus 2022	11
Orientoituminen ohjaukseen -valmennukset x 4	44
Yleislääketieteen lähiohjaajien ja erikoislääkärikouluttajien tapaaminen	165
Konkariohjaajien ja -kouluttajien tapaaminen	66
Ohjaajien ja kouluttajien verkkotapaamiset x 8	284
Yhteensä	580

PTH-YKSIKÖN YLEISLÄÄKETIETEEN TIIMIN TUOTANTO 2022

Jatko-opiskelijat	Osallistujia
Erikoistuvien aloitusseminaari x 3	54
Teemakoulutukset erikoistuville x 4	195
YEK-vaiheen hallinnon ja sosiaaliturvan koulutus (16 h, verkossa)	114
Info-iltapäivä lääketieteen liseniaatiksi valmistuville	40
Yhteensä	403

YHTEYSTIEDOT

HUS & HELSINGIN YLIOPISTO YHTEISTYÖSSÄ
HUS & HELSINGFORS UNIVERSITET I SAMARBETE
A COLLABORATION BETWEEN HUS & UNIVERSITY OF HELSINKI

HUS
Perusterveydenhuollon yksikkö
Yleislääketieteen tiimi

Käyntiosoite:
Biomedicum 2B, 3. krs
Tukholmankatu 8 B, Helsinki

Postiosoite:
PL 705, 00029 HUS

etunimi.sukunimi@hus.fi

HELSINGIN YLIOPISTO
Yleislääketieteen ja
perusterveydenhuollon osasto

Käyntiosoite:
Biomedicum 2B, 4. krs
Tukholmankatu 8 B, Helsinki

Postiosoite:
PL 20, 00014 Helsingin yliopisto

etunimi.sukunimi@helsinki.fi

- <https://www.helsinki.fi/fi/laaketieteellinen-tiedekunta/tutkimus/tieteenalat/yleislaaketieteen-ja-perusterveydenhuollon-osasto>
- <https://blogs.helsinki.fi/yleislaaketiede/>
- <https://www.hus.fi/tietoa-meista/potilashoito-laatu-ja-potilasturvallisuus/perusterveydenhuollon-yksikko>